

Eminencjo, Czcigodny księżę Kardynale,

Eminencje, Czcigodni księża Kardynałowie

Ekscelencje, Czcigodni Księża Arcybiskupi,

Ekscelencjo, Czcigodny Księżę Arcybiskupie,

Ekscelencje, członkowie korpusu dyplomatycznego akredytowanego przy
Stolicy Apostolskiej,

Pani Ambasador RP przy Republice Włoskiej,

Drodzy Księża i Siostry,

Szanowni Państwo,

Już za kilka dni przypada nasze Święto Narodowe - 231 rocznica uchwalenia
Konstytucji 3 Maja.

Dla nas, Polaków, mieszkających w Ojczyźnie lub przebywających na emigracji
jest to dzień szczególny, bo stanowi pamiątkę wyjątkowo doniosłego
wydarzenia historycznego. Dnia 3 Maja 1791 roku bowiem, polski Sejm
uchwalił pierwszą w Europie i drugą na świecie - po amerykańskiej - ustawę
zasadniczą.

Nowoczesną, bo wprowadzającą trójpodział władzy, gwarancje swobód
obywatelskich, tolerancję i równość obywateli wobec prawa.

Rozpoczęła się ona od słów: *„Wolni od hańbiących obcej przemocy
nakazów, ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencję
polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu dla
ocalenia Ojczyzny naszej niniejszą konstytucję uchwalamy.”*

Święty Jan Paweł II powiedział, iż: *„Zdumiewała dojrzałością zawartej w niej
prawdy i mądrości”* i zaakcentował jej ducha *„sprawiedliwości i miłości
społecznej.”*

Dzień 3 Maja to równocześnie w naszym Kościele uroczystość Najświętszej
Maryi Panny Królowej Polski.

Papież Benedykt XV zatwierdził to święto - na prośbę polskich biskupów - w 1920 r., gdy nasz kraj toczył krwawą wojnę obronną z bolszewicką Rosją, broniąc Europę przed zalewem zbrodniczego komunizmu.

Chciałbym Państwu przypomnieć, iż jesienią ubiegłego roku, w Bazylice Santa Maria Maggiore odprawiona została przez kardynała Stanisława Ryłkę uroczysta Msza Święta, z inicjatywy mojej i Ekscelencji Petrasa Zapolskasa - ambasadora Litwy przy Santa Sede.

Chcieliśmy bowiem wspólnie celebrować 230 rocznicę uchwalenia przez Sejm Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego Konstytucji 3 Maja oraz tzw. Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów.

Przypomnieliśmy wówczas o fundamentalnym znaczeniu unii realnej z 1569 r., zawartej w Lublinie, na mocy której powstała federacja – tzw. Rzeczpospolita Obojga Narodów ze wspólnym monarchą, sejmem, walutą, polityką zagraniczną i obronną.

Jako jej spadkobiercy mamy prawo i obowiązek przypominać Europie, iż w jej granicach, 450 lat temu, potrafiliśmy wspólnie budować: wolność, tolerancję, parlamentaryzm, „*tradycję obywatelską*” i bogatą w swej różnorodności kulturę.

Warto także pamiętać, że trzecim narodem wchodzącym w skład Rzeczypospolitej byli Ukraińcy, cieszący się pełnią praw i wolności religijnych, których wówczas nazywano Rusinami.

Ta właśnie Unia - „*wolnych z wolnymi i równych z równymi*” - powinna być inspiracją dla współczesnej europejskiej wspólnoty.

Unia Polsko-Litewska przestała istnieć w końcu XVIII wieku, zniszczona przez zaborcze Rosję, Prusy i Austrię, ale pamięć o niej pozostawała żywa podczas powstań narodowych 1831 i 1863 r. gdy Litwini i Polacy wspólnie walczyli przeciwko rosyjskiemu zaborcy. I pozostaje żywa także dziś, gdy nasze kraje odzyskały wolność po latach sowieckiego zniewolenia.

***

Dostojni goście,

Szanowni Państwo,

Dzisiejsze spotkanie, z okazji naszego Święta Narodowego, ma dla mnie wymiar szczególny, bo dobiega końca moja misja jako ambasadora RP przy Stolicy Apostolskiej i Zakonie Maltańskim.

Misja wyjątkowo zaszczytna z racji miejsca akredytacji, realizowania powierzonych zadań i *last but not least* - aspektu duchowego.

Miałem zaszczyt przez sześć lat pracować na rzecz rozwijania i wzmocnienia relacji pomiędzy Polską i Stolicą Apostolską, prezentować rzetelnie tu, w Watykanie, stanowisko i racje mojej Ojczyzny w kluczowych kwestiach, jak i linię polityczną Santa Sede stronie polskiej.

Polska i Stolica Apostolska zajmują zgodne stanowisko w sprawach aksjologicznych: obrony życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, sprzeciwiają się eutanazji i wspomaganemu samobójstwu oraz karze śmierci.

Wspólne są nam wysiłki na rzecz zapewnienia każdemu narodowi i człowiekowi wolności sumienia, wolność wyznania, życia w demokratycznym społeczeństwie, w którym zagwarantowane są prawa rodziny oraz małżeństwa rozumianego - zgodnie z nauczaniem Papieża Franciszka - jako związku kobiety i mężczyzny.

***

Miniony czas był okresem wielkich rocznic: 100. lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości, 40. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową, 100. lecia przywrócenia relacji dyplomatycznych między Polską a Stolicą Apostolską, 30. lecia Grupy Wyszehradzkiej.

Temu poświęcone były konferencje, spotkania, prelekcje, wystawy, działania medialne zorganizowane przez naszą ambasadę.

Wymienię jeszcze jedno, szczególnie istotne dla mnie działanie - a mianowicie udział Polski w walce z pedopornografią - cieszę się, iż choć trochę przyczyniłem się do zwalczania tego wręcz piekielnego zła, które uderza w najbezbronniejszych - dzieci.

Niestety, pandemia pokrzyżowała wiele naszych planów, między innymi wielką uroczystość z okazji 100. lecia urodzin Karola Wojtyły, bo z tej okazji Papież Franciszek wyraził wolę przewodniczenia uroczystej Mszy Świętej na placu Świętego Piotra w maju 2020 r.

Kultywowanie pamięci o Świętym Janie Pawle II było bardzo wyraźnym elementem mojej rzymskiej i watykańskiej aktywności. I nie chodziło wyłącznie o akcent polski, bo tu, przekonałem się po raz kolejny dobitnie, iż

pontyfikat 264. Następcy Świętego Piotra miał zaiste wymiar historyczny i globalny !

Był to też czas niezwykle owocnej współpracy z przedstawicielami Sekretariatu Stanu oraz z Kolegami i Koleżankami z Korpusu akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej i to w różnych formatach, za co wszystkim Państwu serdecznie dziękuję.

W sercu chrześcijańskiego świata, w cieniu Bazyliki Świętego Piotra, szczególnie mocno odczuwamy bolesne problemy świata, dramat wojen, wszelkie wewnętrzne konflikty.

Zwłaszcza zagrożenia dla kondycji ludzkiej, niesprawiedliwość, prześladowania na tle religijnym i etnicznym, kryzysy humanitarne, absurdalne ideologie podważające podstawy cywilizacji judeochrześcijańskiej.

Lecz w ciągu tych lat utwierdziłem się w przekonaniu, iż u boku Ojca Świętego Franciszka, w Wiecznym Mieście, reprezentanci państw całego świata nie ustają w wysiłkach, by ten cierpiący świat zmieniać na lepsze. By dobro zwyciężało zło.

Miałem też okazję przekonać się jak ważną rolę odgrywa Zakon Maltański, niosący pomoc najbardziej potrzebującym. Że jego dewiza: *Tuitio Fidei et obsequium pauperum* jest w obecnej rzeczywistości wyjątkowo aktualna, a działalność na tym polu nie do przecenienia.

Jestem dumny, iż mogłem wobec Ojca Świętego i Stolicy Apostolskiej reprezentować Polskę. Kraj, który w ostatnich miesiącach przyjął 3 miliony uchodźców z nękaną rosyjską agresją Ukrainy.

Bo przecież nie chodzi tylko o odruch współczucia, o chwilę przejęcia się doniesieniami z frontu tuż za naszą granicą. „Arytmetyka współczucia” - by użyć określenia najwybitniejszego polskiego poety XX wieku Zbigniew Herberta jest okrutna.

Wielkie liczby to abstrakcje, łatwo można uciec, odciąć się od tragedii tysięcy zabitych, ofiar barbarzyńskiej przemocy, okrucieństwa i gwałtów.

My Polacy, my narody Europy Środkowej, pamiętamy o hekatombie II wojny światowej, ofiarach Stalina i Hitlera, pamiętamy i chcemy wspomagać naszych sąsiadów.

Przypomnę Państwu, iż w moim kraju nie ma obozów dla uchodźców: wszyscy oni znajdują schronienie i opiekę w polskich rodzinach, w naszych parafiach, ośrodkach prowadzonych przez samorządy terytorialne. Zapewnia im się warunki do normalnego życia, pracy i nauki.

***

Pozwolą Państwo, iż na zakończenie podziękuję za ciężką, codzienną pracę całemu zespołowi ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej: mojemu zastępcy - p. Markowi Sorgowickiemu oraz: pp. Monice Niewójt, Karolinie Glibowskiej, Beacie Sopol i p. Jackowi Wierzbickiemu. Dziękuję również z całego serca za nieustające wsparcie mojej żonie, Annie.

Tylko dzięki pracy zespołowej mogliśmy wspólnie zrealizować tak wiele przedsięwzięć. Mam tego pełną świadomość i raz jeszcze pragnę wszystkim Państwu podziękować.